

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **MUDr. D. B.**, bývajúceho v B., proti odporcovi 1/ **PhDr. Mgr. J. R.**, vyššiemu súdnemu úradníkovi na Okresnom súde Trnava, Hlavná 49, Trnava, 2/ **JUDr. M. Ď.**, sudkyňi Okresného súdu Trnava, Hlavná 49, Trnava, **o ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 15 C 219/2009, o vylúčení sudkyne Krajského súdu v Bratislave z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 15 Co 355/2010, takto

r o z h o d o l :

Predsedníčka senátu Krajského súdu v Bratislave JUDr. D. K. **nie je vylúčená** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na uvedenom súde pod sp. zn. 15 Co 355/2010 (veci vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 15 C 219/2009).

O d ô v o d n e n i e

V konaní o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo 4. augusta 2010 č.k. 15 C 219/2009 - 38 oznámila sudkyňa Krajského súdu v Bratislave JUDr. D. K. predsedníčke súdu, že je vylúčená z prejednávania a rozhodnutia veci z dôvodu, že navrhovateľ MUDr. D. B. podal proti nej žalobu na ochranu osobnosti, ktorá je vedená na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 52 C 217/2009.

Predsedníčka Krajského súdu v Bratislave predložila vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie podľa § 16 ods. 1 O. s. p. po tom, čo dospela k záveru, že u predsedníčky senátu JUDr. D. K., ktorá navrhla svoje vylúčenie z prejednávania a rozhodovania v tejto právnej veci, nie je daný dôvod pochybovať o nezáujatosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako nadriadený súd pri posudzovaní skutočností uvádzaných sudkyňou (ktoré by mali zakladať jej vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci) vychádzal zo zákonnej prezumpcie nestrannosti sudcov a z toho, že výnimku z tejto prezumpcie stanovuje iba zákon.

Podľa ustanovenia § 14 ods. 1 O. s. p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednávaniu veci, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktoré sú z hľadiska vylúčenia sudcu považované za právne relevantné. Týmito skutočnosťami sú právne významné vzťahy sudcu a to jeho vzťah:

1. k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo
2. k účastníkom konania, ktorý vzťah by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo
3. k zástupcom účastníkov konania, ktorý vzťah by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod bodom 2.

Skutočnosti uvádzané sudkyňou JUDr. D. K. neumožňujú prijať záver, že táto sudkyňa je z prejednávania a rozhodovania danej veci vylúčená.

Z ustanovenia § 30 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyplýva povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezaujato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. K účastníkom konania je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov.

Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca (v rámci prejednávania a rozhodovania konkrétneho sporu) zachovávať k veci, účastníkom konania a ich zástupcom vždy vecný a profesionálny prístup. Miera schopnosti sudcu zachovať nadhľad a potrebnú dávku odstepu

od veci, od účastníkov konania a od všetkého, čo súvisí s prejednávaním veci v súdnom konaní, je daná stupňom osobnej a osobnostnej pripravenosti sudcu na výkon súdnictva.

O nestrannosť musí dbať predovšetkým sudca sám. Pri výkone súdnictva má zachovať vecný prístup za každých okolností. Svojím správaním má dbať na to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. Musí mať dostatok schopnosti ovládať svoje konanie aj sféru svojich vnútorných pocitov. Súčasťou vecného prístupu sudcu k prejednávanej veci a k účastníkom konania je teda aj schopnosť sudcu vyrovnávať sa vnútorne s prípadnými námietkami účastníkov v priebehu i mimo konania ako aj s eventuálnou kritikou jeho konania, ktorá môže mať rozmanitú podobu (porovnaj R 47/1998). Pokiaľ by sudca (mimo iného) takúto schopnosť nemal, spochybňovalo by to jeho spôsobilosť vykonávať funkciu sudcu. Treba pripomenúť, že nezávislosť s nestrannosťou a odbornosťou (kvalifikáciou) sudcu sú podmienkami kvalitného rozhodovania a jeho predvídateľnosti a sledujú tak význam riadneho napĺňania (poskytovania) spravodlivosti.

V danom prípade z vyjadrenia menovanej zákonnej sudkyne vyplýva, že dôvod, pre ktorý sa cíti byť vo veci zaujatá, vidí v tom, že navrhovateľ podal proti nej na Okresnom súde Bratislava II žalobu na ochranu osobnosti.

V tejto súvislosti treba uviesť, že samotná skutočnosť, že sudca sa zo svojich subjektívnych hľadísk „cíti zaujatý“ buď vo vzťahu k účastníkovi konania alebo k zástupcovi účastníka alebo že sa zo svojho osobného pohľadu domnieva, že v jeho prípade by mohli vzniknúť pochybnosti o jeho nezaujatosti, bez ďalšieho nezakladá dôvod pre jeho vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci, a to najmä nie vtedy, ak okolnosti, z ktorých sudca subjektívne vyvodzuje možnosť vzniku pochybností o jeho nezaujatom prístupe, nie sú ničím objektivizované alebo ak objektívne nemôžu viesť k legitímnym pochybnostiam o jeho nezaujatosti alebo ak sú vyvážené takými okolnosťami objektívnej povahy, so zreteľom na ktoré jestvuje dostatočná záruka, že iný sudca nachádzajúci sa v rovnakej alebo obdobnej situácii by nemohol byť zaujatý a vylučoval by objektívnu oprávnenosť obavy z nedostatku nestrannosti súdneho rozhodovania. Všeobecné záruky takéhoto charakteru vyplývajú v právnom poriadku Slovenskej republiky predovšetkým z ústavne zakotveného nezávislého postavenia sudcu ako reprezentanta súdnej moci v demokratickej spoločnosti. Na takýto prístup v posudzovaní tých ktorých skutočností z hľadiska možnosti vzniku pochybností o nezaujatosti sudcu Najvyšší súd Slovenskej republiky ako nadriadený súd už opakovane a

s podrobným rozborom poukázal (porovnaj napr. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. apríla 2009 sp. zn. 3 Nc 13/2009 a z 29. apríla 2010 sp. zn. 1 Nc 8/2010 a v nich uvedenú judikatúru).

Najvyšší súd Slovenskej republiky svoje rozhodnutie (§ 16 ods. 1 O. s. p.) v predmetnej veci založil na vzájomnej korelácii a vyvažovaní oboch relevantných hľadísk teórie zdania (subjektívneho aj objektívneho hľadiska). Vychádzal pritom z názoru, že neustrannosť sudcu nemôže bez ďalšieho ohroziť samotná skutočnosť, že ako súkromná osoba vedie, resp. proti nemu ako súkromnej osobe sa vedie konkrétne občianskoprávne konanie (porovnaj napr. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky: z 29. apríla 2010 sp. zn. 1 Nc 8/2010 a sp. zn. 5 Nc 12/2010, zo 4. mája 2010 sp. zn. 2 Nc 12/2010, z 19. júla 2010 sp. zn. 1 Nc 17/2010). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky dospel k záveru, že v prípade menovanej sudkyne nemožno mať pochybnosti o jej nezaujatosti, ktoré by boli relevantné v zmysle § 14 ods. 1 O. s. p., keď neexistuje žiadny dôvod objektívne zakladajúci pochybnosti o jej nezaujatosti. So zreteľom na podané posúdenie o absencii dôvodu, pre ktorý by mohli vznikať pochybnosti, že predsedníčka senátu Krajského súdu v Bratislave JUDr. D. K. nebude v predmetnej veci postupovať nezaujato, neutrálne, rozhodol tak, že ju nevyhlásil z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2010

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta